

Súd: Okresný súd Ružomberok
Spisová značka: 7C/75/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5916202824
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Janka Majerčíková
ECLI: ECLI:SK:OSRK:2019:5916202824.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Ružomberok sudkyňou JUDr. Jankou Majerčíkovou v právnej veci žalobcu: BAŇA Ružomberok, s.r.o., so sídlom Bystrická cesta 51, 034 01 Ružomberok, IČO: 36 412 309, zast. JUDr. Peter Kovačev so sídlom Podhora 1321/30, 034 01 Ružomberok, proti žalovanej: S. Q., rod. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX W. č. XXX, zsat. JUDr. Eva Peničková, so sídlom Radlinského 1735/29, 026 01 Dolný Kubín, v konaní o neúčinnosť prevodu nehnuteľností dohodou o vysporiadaní BSM, takto

rozhodol:

I. Súd u r č u j e, že dohoda o vyporiadaní BSM uzavretá dňa 20.01.2016 medzi Ing. Y. Q. a S. Q., rod. O. je voči žalobcovi n e ú č i n n á.

II. V ostatnej časti súd žalobu z a m i e t a.

III. Žiadna zo strán sporu n e m á na náhradu trov konania právo.

odôvodnenie:

1. Žalobou podanou na tunajšom súde dňa 11.05.2016, ktorej zmenu pripustil Okresný súd Ružomberok na pojednávaní konanom dňa 19.02.2019 žalobca žiadal, aby súd určil, že dohoda o vyporiadaní BSM uzavretá dňa 20.01.2016 medzi Ing. Y. Q. a S. Q., rod. O. je voči žalobcovi právne neúčinná a žalovaná je v sume 26.906,94 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 26.906,94 eur od 01.07.2016 do zaplatenia, spolu so sumou za priznanú náhradu trov konania povinná strpieť výkon rozhodnutia na svojom majetku a tento záväzok môže byť ponížený v rozsahu, ktorým splní záväzok niektorí zo žalovaných v konaní sp. zn. 8Cb/75/2016.

2. V odôvodnení podanej žaloby žalobca uviedol, že Ing. Y. Q. ako ručiteľ pristúpil k záväzku dlžníka DiaSvet spol. s r.o. v dohode o uznaní dlhu vo výške 21.931,81 eur zo dňa 08.09.2014 voči veriteľovi BAŇA Ružomberok spol. s r.o. a zároveň ako ručiteľ pristúpil k záväzku dlžníka Dia Svet spol. s r.o. v dohode o uznaní dlhu vo výške 12.006,94 eur zo dňa 11.12.2014 voči veriteľovi BAŇA Ružomberok spol. s r.o.. V oboch zmluvách Ing. Y. Q. ako ručiteľ prehlásil, že berie na seba voči veriteľovi povinnosť uspokojiť pohľadávku, ak ju neuspokojí dlžník. Zároveň ručiteľ Ing. Y. Q. dňa 31.07.2015 uzavrel so žalobcom dohodu označenú ako plán splátok zostatku dlhu, ktorou sa zaviazal Ing. Y. Q. k úhrade nesplatených záväzkov pozostávajúcich z vyššie citovaných pohľadávok v celkovej výške 27.506,94 eur. Svoj záväzok si neplnil v dohodnutých termínoch a splátkach, neuhradil žiadnu splátku. Ing. Y. Q. mal vedomosť od januára 2016, možno už od konca roku 2015, že žalobca plánuje zabezpečiť svoju pohľadávku zriadením zabezpečovacieho inštitútu, napr. záložné právo k nehnuteľnosti, pričom žalobca dňa 01.02.2016 zistil, že na LV XXX pre k. ú. W. je vyznačená plomba z dôvodu vyporiadania BSM medzi žalovanou a Ing. Y. Q.. Žalovaná vedela o pohľadávke žalobcu voči Ing. Y.ovi Q.ovi, nakoľko

bola prítomná na rokovaníach predchádzajúcich uzavretiu dohôd k predmetným pohľadávkam. Zároveň podľa § 116 Občianskeho zákonníka je žalovaná blízka osoba k dlžníkovi - ručiteľovi Ing. Y.ovi Q.ovi.

3. Žalovaná podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 16.08.2016 (č.l.24-25 spisu) s podanou žalobou nesúhlasila, keď žalovaná sa o pohľadávkach Ing. Y.ovi Q.ovi dozvedela len z obsahu zaslanej žaloby, do tej doby nemala vedomosť o tom, že sa jej bývalý manžel Ing. Y. Q. zaručil za záväzky obchodnej spoločnosti DiaSvet spol. s r.o. voči žalobcovi. Taktiež poprela pravdivosť tvrdení žalobcu, že bola prítomná na rokovaníach predchádzajúcich uzavretiu dohôd žalobcu voči jej bývalému manželovi. Ďalej uviedla, že spolu s bývalým manželom až do 10.07.2015 vlastnila obchodnú spoločnosť DiaSvet spol. s r.o. ako konateľka a spoločníčka, poznala finančnú situáciu svojej obchodnej spoločnosti, ako aj obsahu účtovných dokladov ktoré osobne pripravovala. Zároveň prehlásila, že pohľadávky ktoré uvádza žalobca nikdy neboli zaradené v účtovníctve obchodnej spoločnosti DiaSvet spol. s r.o., čo potvrdzuje výpis z knihy záväzkov za roky 2014 a 2015 a údaje účtovnej závierky za roky 2014 a 2015. Samostatné konateľské oprávnenia mal aj bývalý manžel žalovanej, ktorý podľa predložených listín úkony uznania dlhu mohol urobiť bez vedomia žalovanej. Na základe zmluvy o prevode obchodného podielu zo dňa 10.07.2015 sa žalovaná stala jediným spoločníkom v Obchodnej spoločnosti DiaSvet spol. s r.o., zároveň došlo k ukončeniu funkcie konateľa Ing. Y.a Q.a. Vzhľadom na samostatné konateľské oprávnenie dvoch konateľov, žalovaná požadovala od svojho bývalého manžela zdokladovať všetky vzniknuté záväzky voči Dia Svet spol. s r.o., na ktoré spoločnosť zaviazal jej bývalý manžel, žalovaná preukázateľne zistila všetky záväzky a v záujme zachovania dobrého mena a existencie DiaSvet spol. s r.o. vyplatila existujúce dlhy. Žalovaná tak s odbornou starostlivosťou zisťovala realizované právne úkony bývalého manžela. Formálnou náležitosťou prevodu väčšinového obchodného podielu je aj súhlas správcu dane, ktorý zisťuje, či nemá voči daňovému subjektu daňovú pohľadávku a daňový subjekt nemá daňový nedoplatok. Daňový úrad vydal súhlas so zápisom v obchodnom registri, t.j. bývalý manžel daňový nedoplatok nemal, inak by k prevodu obchodného podielu nemohlo dôjsť. Žalovaná sa až zo žalobného návrhu dozvedela o uznaní dlhu spoločnosťou DiaSvet s r.o. a ručiteľskom záväzku bývalého manžela, pričom ručiteľský záväzok je len akcesorickým záväzkom, záväzkom vo vzťahu k hlavnému záväzku, ktorý však nie je preukázaný. Žalovaná nemala vedomosť o tom, že sa jej bývalý manžel zaručil za nejaké záväzky ich obchodnej spoločnosti voči žalobcovi. V tomto poznaní uzatvárala dohodu o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva po rozvode manželstva. Po rozvode manželstva, kedy vznikla situácia, ktorá si vyžadovala potrebu bývania s maloletými deťmi, preto jej bývalý manžel súhlasil s vyporiadaním spoluvlastníctva k ich spoločnému majetku tak, ako sa dohodli dňa 20.01.2016. Zároveň musela žalovaná prevziať aj záväzky vzťahujúce sa k nehnuteľnosti a to najmä splácanie stavebného úveru v zostatkovej výške 75.390,68 eur.

4. V priebehu konania, na pojednávaní konanom dňa 07.02.2017 (č.l.153-165 spisu), žalovaná namietala existenciu vymáhateľnej pohľadávky, ktorá mala byť žalovaným právnym úkonom ukrátená. Žalobca poukázal na konanie vedené na tunajšom súde po sp. zn. 8Cb/75/2016, v ktorom sa žalobca ako veriteľ domáha voči spoločnosti DiaSvet spol. s r.o. ako žalovanému v 1./ rade a Ing. Y.ovi Q.ovi ako žalovanému v 2./ rade priznania pohľadávky vo výške 27.506,94 eur s príslušenstvom.

5. V zmysle vyššie uvedeného tunajší súd uznesením č.k.7C/75/2016-166 zo dňa 07.02.2017 prerušil konanie až do právoplatného skončenia konania vedeného na tunajšom súde pod sp. zn. 8Cb/75/2016.

6. Vzhľadom k tomu, že konanie vedené na tunajšom súde pod sp. zn. 8Cb/75/2016 bolo právoplatne skončené, Okresný súd Ružomberok uznesením č.k.7C/75/2016-192 zo dňa 07.01.2019 rozhodol o pokračovaní v predmetnom konaní.

7. Predmetom konania vedeného na tunajšom súde pod sp. zn. 8Cb/75/2016 bol nárok žalobcu proti žalovanému v 1./ rade DiaSvet spol. s r.o. a žalovanému v 2./ rade Ing. Y. Q. na zaplatenie sumy 26.906,94 eur s príslušenstvom titulom neuhradeného dlhu, ktorý vznikol ako dôsledok inventarizačného manka z titulu zmluvy o poskytnutí účtovných a poradenských služieb zo dňa 29.01.2010 medzi žalobcom a žalovaným v 1./ rade, pričom žalovaný v 2./ rade pristúpil ako ručiteľ k záväzku dlžníka - žalovaného v 1./ rade v dohode o uznaní dlhu vo výške 21.931,81 eur voči veriteľovi BAŇA Ružomberok spol. s r.o. a taktiež ako ručiteľ k záväzku dlžníka v dohode o uznaní dlhu vo výške 12.006,94 eur. V týchto zmluvách sa žalovaný v 2./ rade ako ručiteľ zaviazal, že berie na seba voči veriteľovi povinnosť uspokojiť pohľadávku, ak ju neuspokojí dlžník. V predmetných zmluvách zo dňa 08.09.2014 a 11.12.2014 medzi veriteľom BAŇA Ružomberok spol. s r.o. a dlžníkom DiaSvet spol. s r.o. za účasti ručiteľa a s

jeho súhlasom bolo dojednané, že ak sa dlžník omešká čo i len s jednou splátkou, stáva sa splatný celý dlh. Ing. Y. Q. v postavení ručiteľa uzavrel so žalobcom dňa 31.07.2015 dohodu s názvom Plán splátok zostatku dlhu, ktorou sa zaviazal k úrade nesplatených záväzkov a špecifikoval termíny a výšku jednotlivých splátok ohľadne úhrady zostatku vo výške 27.506,94 eur a to najneskôr do 30.06.2016. Okresný súd Ružomberok rozsudkom č.k.8Cb/75/2016-258 zo dňa 13.11.2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. 14Cob/42/2018 zo dňa 11.10.2018 žalobe vyhovel a zaviazal žalovaného v 1./ rade DiaSvet spol. s r.o. a žalovaného v 2./ rade Ing. Y. Q. zaplatiť žalobcovi sumu 26.906,94 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 26.906,94 eur od 01.07.2016 až do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti výroku tohto rozsudku s tým, že v rozsahu plnenia jedného zo žalovaných zaniká povinnosť druhého žalovaného.

8. V rámci dokazovania sa súd ďalej oboznámil s obsahom listín založených v spise, ako aj s obsahom pripojeného spisu Okresného úradu Ružomberok, katastrálny odbor V128/2016, s obsahom pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 9P/51/2015, pričom zistil a ustálil nasledovný skutkový a právny stav: Manželstvo žalovanej a Ing. Y.a Q.a, uzatvorené dňa 27.08.2004 v Ružomberku bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Ružomberok č.k.9P/51/2015-60 zo dňa 23.09.2015, ktorý nadobudol právoplatnosť dňom 07.10.2015. Dňa 20.01.2016 bývalí manželia uzatvorili dohodu o vyporiadaní BSM, v zmysle ktorej dohody nehnuteľnosti nachádzajúce sa v k. ú. W. zapísané na LV č.XXX k. ú. W. ako aj hnuiteľné veci vymedzené v predmetnej dohode a pasíva, ktoré predstavuje stavebný úver poskytnutý vo výške 80.000,- eur na základe zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere č.0838915 2 04 nadobudla do výlučného vlastníctva žalovaná, bez povinnosti vyplatenia finančného vyrovnania bývalému manželovi Ing. Y.ovi Q.ovi. Vklad vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č.XXX k. ú. W. bol povolený Okresným úradom Ružomberok, katastrálny odbor dňa 18.03.2016 pod č.B./XX. Podľa výpisu z Obchodného registra Okresného súdu Žilina, žalovaná ako aj Ing. Y. Q. boli spolovníkmi a konateľmi spoločnosti DiaSvet spol. s r.o., ktorá vznikla dňom 15.06.2004, a to Ing. Y. Q. do 10.07.2015, pričom konateľ bol oprávnený konať v mene spoločnosti v plnom rozsahu samostatne.

9. Podľa § 42a ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, veriteľ sa môže domáhať, aby súd určil, že dlžníkové právne úkony podľa odsekov 2 až 5, ak ukracujú uspokojenie jeho vymáhateľnej pohľadávky, sú voči nemu právne neúčinné. Toto právo má veriteľ aj vtedy, ak je nárok proti dlžníkovi z jeho odporovateľného právneho úkonu už vymáhateľný alebo ak už bol uspokojený. Odporovať možno právnomu úkonu, ktorý dlžník urobil v posledných troch rokoch v úmysle ukrátiť svojho veriteľa, ak tento úmysel musel byť druhej strane známy, a právnomu úkonu, ktorým bol veriteľ dlžníka ukrátený a ku ktorému došlo v posledných troch rokoch medzi dlžníkom a osobami jemu blízkymi (§ 116 a 117 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/20190130>>) alebo ktoré dlžník urobil v uvedenom čase v prospech týchto osôb s výnimkou prípadu, keď druhá strana vtedy dlžníkov úmysel ukrátiť veriteľa aj pri náležitej starostlivosti nemohla poznať.

Podľa § 42b ods. 1, 2 a 4 Občianskeho zákonníka, právo odporovať právny úkon môže uplatniť veriteľ žalobou. Právo odporovať právnomu úkonu sa uplatňuje proti tomu, kto mal z odporovateľného právneho úkonu dlžníka prospech. Právny úkon, ktorému veriteľ s úspechom odporoval, je právne neúčinný a veriteľ môže požadovať uspokojenie svojej pohľadávky z toho, čo odporovateľným právny úkonom ušlo z dlžníkovho majetku; ak to nie je možné, má právo na náhradu voči tomu, kto mal z tohto úkonu prospech.

10. Predpokladmi úspešného odporovania právnomu úkonu dlžníka, ktoré musí veriteľ preukázať sú (teda musí tvrdiť a dokázať, aby bola jeho žaloba úspešná):

- vymáhateľnosť svojej pohľadávky voči dlžníkovi
- skutočnosť, že konkrétny právny úkon dlžníka ukracuje uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky veriteľa.
- preukázanie úmyslu dlžníka ukrátiť svojho veriteľa ak žalovanému (druhej strane odporovaného právneho úkonu) musel byť úmysel dlžníka odporovaným právny úkonom ukrátiť veriteľa známy, teda že o ňom vedel alebo musel vedieť.
- skutočnosť, že právny úkon dlžník urobil v posledných troch rokoch, t. j. troch rokoch predchádzajúcich podaniu žaloby.

11. Veriteľom môže byť len ten, kto má voči dlžníkovi pohľadávku. Táto pohľadávka musela aspoň vo forme budúcej pohľadávky existovať už v dobe, kedy k odporovanému právnomu úkonu došlo. Pojem vymáhateľná pohľadávka, ktorý používa zákon v ustanovení § 42a ods. 1 Občianskeho zákonníka je

pojmom, ktorého výklad vyvolával v praxi problémy. Uvedený problém riešil rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 23. decembra 1999, sp.zn. 3 Cdo 102/99, kde súd zaujal názor, že text zákona (§ 42a OZ) a v ňom uvedené prídavné meno "vymáhateľný" nie je možné interpretovať tak, že právo veriteľa uplatniť odporovaciu žalobu sa spája len s pohľadávkou priznanou vykonateľným rozhodnutím (exekučným titulom), ale tak, že ide o vymáhateľnú pohľadávku, teda takú, ktorú možno úspešne vymáhať pred súdom v základnom konaní. Vymáhateľná je pohľadávka (ako to bolo už naznačené), ktorú možno úspešne vymáhať pred súdom v základnom konaní; vymáhateľná je teda pohľadávka, ktorá už dospela (je splatná), ktorá čo do svojej povahy nie je pohľadávkou naturálnou a ktorá však ani nezanikla, či už splnením, kompenzáciou, preklúziou či z iného právneho dôvodu. Vymáhateľnú pohľadávku môžeme teda charakterizovať ako pohľadávku žalovateľnú, pohľadávku, ktorej sa možno domáhať na súde (a contrario porovnaj "pohľadávky, ktorých sa nemožno domáhať na súde" - § 581 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Na rozdiel od toho je vykonateľnou taká pohľadávka, ktorú možno exekúovať, ktorej majiteľovi (alebo jeho právnenmu predchodcovi) teda svedčí vykonateľné rozhodnutie súdu alebo iný exekučný titul.

12. Výklad pojmu „vymáhateľná pohľadávka“ v citovanom rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pretrváva aj v súčasnosti v rozhodovacej činnosti nižších súdov. Napríklad Krajský súd Banská Bystrica v rozsudku sp. zn. 12Co/157/2006 okrem iného uvádza, že vymáhateľnou je pohľadávka, ktorú možno úspešne vymáhať pred súdom. Požiadavka uvedená v § 42a ods. 1 OZ, aby pohľadávka veriteľa bola vymáhateľná, nevymedzuje podmienku odporovateľnosti právnym úkonom dlžníka, ale aktívnu vecnú legitimitáciu na podanie odporovacej žaloby. K tomu, aby žalujúci veriteľ bol vecne legitimovaný, postačí, aby jeho pohľadávka proti dlžníkovi bola vymáhateľná aspoň v čase rozhodnutia súdu o jeho podanej odporovacej žalobe. Pretože je možné odporovať právnym úkonom dlžníka, ktoré ukracujú veriteľov, postačuje, aby dlžník sledoval svojim konaním skrátenie akejkoľvek pohľadávky svojho veriteľa a nie je vôbec rozhodné, či išlo o pohľadávku splatnú či nesplatnú, poprípade budúcu, alebo či pohľadávka bola vymáhateľná. Pre uplatnenie odporu je významné len to, že veriteľ skutočne má voči dlžníkovi pohľadávku a že dlžník urobil právny úkon v úmysle ukrátiť jeho uspokojenie, t. j. že svojim právnym úkonom úmyselne nastolil taký stav, ktorý veriteľovi znemožňuje alebo sťažuje uspokojenie jeho pohľadávky z dlžníkovho majetku. (obdobne Krajský súd Trenčín 5Co/252/2017).

13. Dlžníkove právne úkony ukracujú uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky veriteľa najmä vtedy, ak vedú k zmenšeniu majetku dlžníka a ak v dôsledku nich vzniknuté zmenšenie majetku má súčasne za následok, že veriteľ nemôže dosiahnuť uspokojenie svojej pohľadávky z majetku dlžníka, pričom ak by nebolo týchto úkonov, mohol by svoju pohľadávku z majetku dlžníka uspokojiť. Veriteľ môže odporovať každému právnemu úkonu dlžníka, ktorým sa ukracuje uspokojenie jeho vymáhateľnej pohľadávky a ktorý dlžník urobil v úmysle ukrátiť svojho veriteľa. Je nepochybné, že takýmto právnym úkonom môže byť aj dohoda o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov, nakoľko po jej uzavretí alebo ak sa týka nehnuteľnosti, po jej účinnosti nemôže veriteľ dosiahnuť bez pomoci odporovacej žaloby uspokojenie svojej pohľadávky z majetku, ktorý pripadol manželovi (bývalému manželovi) dlžníka (rozhodnutie NS ČR 21 Cdo 2791/99, Krajský súd Trenčín 5Co/252/2017, Krajský súd Bratislava 2Co/316/2015).

14. V zmysle § 42a ods. 2 OZ odporovateľným je taký právny úkon dlžníka, ktorý urobil v posledných troch rokoch v úmysle ukrátiť svojho veriteľa, ak tento úmysel musel byť druhej strane známy; v tomto smere tvrdenie a dôkazné bremeno nesie veriteľ. Preukázanie úmyslu dlžníka nie je podmienkou odporovateľnosti vtedy, pokiaľ „druhou stranou“ sú osoby dlžníkovi blízke. V takomto prípade zákon predpokladá úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa (prezumpcia vedomosti) a je na osobách dlžníkovi blízkych preukázať, že úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa v dobe právneho úkonu nemohli poznať ani pri náležitej starostlivosti. Tvrdenie blízkej osoby, že o úmysle dlžníka ukrátiť veriteľa nevedela, a ani nemohla vedieť, samo o sebe nepostačuje k jej úspešnej obrane; musí totiž preukázať, že sa tak stalo, i napriek tomu, že vyvinula starostlivosť, aby tento úmysel dlžníka poznala a išlo o náležitú starostlivosť. Vynaloženie náležitej starostlivosti predpokladá, že osoba dlžníkovi blízka vykonala, vzhľadom na okolnosti prípadu a s prihliadnutím na obsah právneho úkonu dlžníka, takú činnosť (aktivitu), aby úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa, ktorý tu v dobe odporovateľného právneho úkonu z objektívneho hľadiska musel byť, z ich výsledkov poznala, t. j. aby sa o tomto úmysle dozvedela. Zákon totiž od osôb blízkych dlžníkovi vyžaduje, aby sa pri právnych úkonoch s dlžníkom alebo pri právnych úkonoch, ktoré dlžník urobil v jej prospech týmto spôsobom presvedčila, že právny úkon neukracuje veriteľa dlžníka, a vedie ju k tomu, aby nerobila právne úkony na ujmu práv veriteľov dlžníka. V prípade, že sa tak nezachová, musí byť

uzrozumená s tým, že veriteľ môže požadovať uspokojenie svojej pohľadávky tiež z majetku, ktorý na základe takéhoto právneho úkonu od dlžníka nadobudla. (z uznesenia ÚS SR I. ÚS 43/2012, rozsudok KS v Nitre 25Co/115/2007).

15. Pri právnych úkonoch, na základe ktorých vznikajú práva vkladom do katastra nehnuteľností možno v zmysle §42a ods. 2 Občianskeho zákonníka považovať za právny úkon urobený dlžníkom poprípade za právny úkon, ku ktorému došlo medzi dlžníkom a osobami jemu blízkymi iba taký právny úkon, na základe ktorého bolo vložené právo do katastra nehnuteľností. Trojročné plynutie lehoty pre uplatnenie práva odporovať takémuto právnomu úkonu dlžníka začína plynúť dňom nasledujúcim po dni, ku ktorému vznikli účinky vkladu práva do katastra nehnuteľností. Okolnosti ohľadom dátumu uvedenému na písomnom vyhotovení napr. dohody o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov, dátumy overenia podpisov na takejto dohode by mohli byť dôležité z hľadiska ustanovenia § 42a ods. 2 Občianskeho zákonníka pre unesenie dôkazného bremena odporcom o tom, že o dlžníkovom úmysle ukrátiť odporovaným právnym úkonom veriteľa nevedel a ani nemohol vedieť, napriek tomu, že vyvinul náležitú starostlivosť, aby tento dlžníkov úmysel poznal (rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 12 Co/145/2007).

16. V zmysle vyššie uvedeného súd sa zaoberal tým, či boli splnené všetky zákonom stanovené podmienky pre odporovateľnosť právneho úkonu, ktorý je predmetom tohto konania, a to dohoda o vyporiadaní BSM uzavretá medzi žalovanou a jej bývalým manželom Ing. Y. Q. dňa 20.01.2016, ktorej vklad bol povolený do katastra nehnuteľnosti dňa 18.03.2016. Medzi stranami nebolo sporné, že žalobca podal žalobu v trojročnej prekluzívnej lehote, ktorá plynie odo dňa, kedy bol povolený vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností, keďže vklad dohody o vyporiadaní BSM bol povolený dňa 18.03.2016, žaloba bola podaná na tunajšom súde dňa 11.05.2016, je zrejme že žaloba bola podaná v zákonom stanovenej trojročnej prekluzívnej lehote. Zo strany žalovanej bola v priebehu konania spochybňovaná samotná existencia veriteľovej pohľadávky, túto súd má však v čase rozhodovania preukázanú právoplatným a vykonateľným rozsudkom Okresného súdu Ružomberok č.k.8Cb/75/2016-258 zo dňa 13.11.2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č.14CoB/42/2018 zo dňa 11.10.2018, a to vo výške 26.906,94 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 26.906,94 eur od 01.07.2016 do zaplatenia.

17. Pokiaľ ide o otázku pasívnej vecnej legitímácie žalovanej, s poukazom na § 42b ods. 2 Občianskeho zákonníka, právo odporovať právnomu úkonu sa uplatňuje proti tomu, kto mal z odporovateľného právneho úkonu dlžníka prospech. V danom prípade odporovaným právnym úkonom, a to dohodou o vyporiadaní BSM zo dňa 20.01.2016 nadobudla žalovaná do výlučného vlastníctva všetky aktíva a pasíva, bez povinnosti vyplatenia finančného vyrovnania bývalému manželovi Ing. Y.ovi Q.ovi. Možno konštatovať, že z tohto právneho úkonu mala žalovaná prospech. V priebehu konania o určenie neúčinnosti právneho úkonu došlo k zmene vlastníka nehnuteľnosti, ktorá bola predmetom vyporiadania BSM, keď žalovaná kúpnu zmluvou zo dňa 29.12.2016 previedla nehnuteľnosť zapísanú na LV č.XXX k. ú. W. na tretie osoby za dohodnutú kúpnu cenu 84.000,- eur. V zmysle zmluvných dojednaní sa časť vyplatenej kúpnej ceny, a to vo výške 75.282,98 eur (podľa vyčíslenia zostatku hypotéky v PSS, a.s. zo dňa 05.12.2006 podľa zmluvy o stavebnom sporení č.0838915 2 04) použije na vyplatenie hypotéky v Prvej stavebnej sporiteľni a.s.. Časť kúpnej ceny v výške 5.357,02 eur mala byť vyplatená na účet predávajúcej do 15.-tich dní odo dňa podpísania kúpnej zmluvy. Bez ohľadu na to, či žalovaná aktuálne má vo vlastníctve spornú nehnuteľnosť, alebo túto v priebehu konania previedla na iné osoby, súd má za to, že je daná pasívna legitímácia žalovanej, vychádzajúc z ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/44/2007 zo dňa 30.04.2007, v zmysle ktorého záveru vlastnícke právo toho, kto mal z odporovateľného právneho úkonu prospech k veci, ktorá bola predmetom tohto úkonu, nie je podmienkou odporovateľnosti v zmysle § 42a ods. 2 až ods. 5 Občianskeho zákonníka, preto zmena vlastníctva v priebehu konania o určenie právnej neúčinnosti právneho úkonu, nemá právny význam.

18. Ďalším predpokladom úspešného odporovania právneho úkonu dlžníka je skutočnosť, že konkrétny právny úkon, v danom prípade dohoda o vyporiadaní BSM ukrajuje uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky veriteľa. Ukrátenie uspokojenia veriteľovej pohľadávky predpokladá také skrútenie (zmenšenie majetku), ktoré bráni uspokojeniu pohľadávky v celom rozsahu alebo z časti. Z toho vyplýva že ten, kto odporuje, musí dokazovať kvalifikované zmenšenie majetku dlžníka. Predmetnou dohodou o vyporiadaní BSM uzavretou medzi žalovanou a jej bývalým manželom došlo jednoznačne k ukráteniu veriteľa, keď v zmysle uvedenej dohody všetky nehnuteľné veci, hnutel'né veci tvoriace predmet BSM

nadobudla žalovaná ako bývalá manželka dlžníka, pričom dlžník žalobcu nezískal žiadnu protihodnotu. Pokiaľ sa aj bývalí manželia dohodli na vyporiadaní pasív patriacich do BSM, v zmysle ktorej dohody celý nesplatený zostatok úveru preberá na seba žalovaná, takýto úkon je voči veriteľovi - i úverovej banke neúčinný, to znamená, že dlh titulom plnenia z úverovej zmluvy by veriteľ vymáhal aj od bývalého manžela, teda žalovaného, ktorý síce v dohode o vyporiadaní BSM uvádzaný ako dlžník nie je, ale v zmluve o úvere stále ako spoludlžník figuruje.

19. Napokon súd mal za preukázané aj splnenie poslednej podmienky odporovateľnosti právneho úkonu, ktorou je úmysel dlžníka daným úkonom ukrátiť veriteľa. Citované ustanovenie § 42a občianskeho zákonníka upravuje odporovateľnosť právneho úkonu týkajúcu sa právneho úkonu ktorý urobil dlžník v posledných troch rokoch v úmysle ukrátiť svojho veriteľa, ak tento úmysel musel byť druhej strane známy; a právnomu úkonu, ktorým bol veriteľ dlžníka ukrátený a ku ktorému došlo v posledných 3 rokoch medzi dlžníkom a osobami jemu blízkymi (§116 a 117), alebo ktoré dlžník urobil v uvedenom čase v prospech týchto osôb s výnimkou prípadu, keď druhá strana vtedy dlžníkov úmysel ukrátiť veriteľa aj pri náležitej starostlivosti nemohla poznať. V prípade právneho úkonu, ku ktorému došlo medzi dlžníkom a osobami jemu blízkymi, alebo ktoré dlžník urobil v prospech týchto osôb úmysel dlžníka ukrátiť jeho veriteľa zákon predpokladá (úmysel sa prezumuje), a preto preukázanie úmyslu dlžníka ukrátiť svojho veriteľa nie je podmienkou odporovateľnosti. Rovnako sa predpokladá vedomosť blízkej osoby o takomto úmysle. Musí však ísť o blízku osobu v zmysle § 116 Občianskeho zákonníka. Podľa § 116 Občianskeho zákonníka, blízkou osobou je príbuzný v priamom rade, súrodenec a manžel; iné osoby v pomere rodinnom alebo obdobnom sa pokladajú za osoby sebe navzájom blízke, ak by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhá dôvodne pociťovala ako vlastnú ujmu. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že podstatnou otázkou v tejto veci bolo posúdenie toho, či žalovaná a Ing. Y. Q. ako bývalí (rozvedení) manželia môžu byť osobami blízkymi v pomere obdobnom pomeru rodinnému a ak by ujmu, ktorú utrpel jeden z nich, druhý pociťoval ako ujmu vlastnú. Ujmu, ktorú utrpí jedna osoba, pociťuje druhá osoba dôvodne ako ujmu vlastnú nielen preto, že sú (navzájom) v pomere rodinnom alebo obdobnom, ale vždy len vtedy, ak je ich vzájomný vzťah hlavne po stránke citovej natoľko intenzívny, že každý z nich považuje za „svoju“ (osobne sa ho to dotýka) každú ujmu, ktorá by sa prihodila tomu druhému; pri splnení tejto podmienky majú iné osoby v pomere rodinnom alebo obdobnom postavenie osôb navzájom blízkych bez ohľadu na to, či žijú v spoločnej domácnosti. Či o splnenie tejto podmienky v konkrétnom prípade ide, súd posudzuje podľa okolností konkrétneho prípadu (právny názor vyslovený v rozsudku NS ČR zo dňa 20.03.2013 sp. zn. 21 Cdo 2346/2011, v uznesení NS ČR z 30.03.2010 sp. zn. 22 Cdo 2789/2008, alebo rozsudok zo dňa 29.01.2013 sp. zn. 21 Cdo 808/2012).

20. Pri posudzovaní otázky blízkych osôb nemožno vychádzať z duševného stavu určitej osoby, ale predovšetkým z hľadiska objektívno-spoločenského treba posudzovať, či z hľadiska spoločenskej morálky môže určitá osoba dôvodne pociťovať ujmu spôsobenú inej osobe ako vlastnú ujmu. Súd je toho názoru, že žalovaná a jej bývalý manžel Ing. Y. Q. nie sú osobami blízkymi v zmysle § 116 Občianskeho zákonníka, a to práve na skutočnosť, že ich manželstvo bolo v dôsledku nezhôd rozvedené rozsudkom Okresného súdu Ružomberok č.k.9P/51/2015-60 zo dňa 23.09.2015, keď zo samotného návrhu na rozvod manželstva vyplynulo, že sa manželia vzájomne odcudzili, mali svoj vlastný život, svoje záujmy a predstavy o rodinnom živote, manžel žalovanej požíval alkoholické nápoje, v spoločnej domácnosti sa nezdržoval aj niekoľko dní, a ku dňu podania návrhu na rozvod manželstva manžel opustil spoločnú domácnosť. Potom teda dôkazné bremeno na preukázanie úmyslu dlžníka ukrátiť konkrétnym právnym úkonom veriteľa, zaťažuje žalobcu.

21. Ďalším predpokladom úspešnej odporovateľnosti právneho úkonu je preukázanie existencie úmyslu dlžníka ukrátiť svojho veriteľa, pričom o úmysel ukrátiť veriteľa sa jedná najmä vtedy, ak dlžník právnym úkonom chcel ukrátiť svojho veriteľa alebo ak vedel, že právnym úkonom môže ukrátiť svojho veriteľa a pre prípad, že ho skutočne skrátí, bol s tým uzrozmeneý. Úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa je podľa názoru daný už len tým, že uzavrel dohodu o vyporiadaní BSM, v zmysle ktorej nenadobudol žiadne hodnoty, ktoré boli predmetom vyporiadania, dokonca ani výplatok z BSM, pričom súd konštatuje, že i tento úmysel (úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa) musel byť druhej strane, teda žalovanej známy, nakoľko samotná žalovaná v podanom návrhu na rozvod manželstva konštatovala, že má vedomosť o tom, že jej manžel dlhuje mnohým veriteľom nemalé finančné čiastky (vo výške od 45.000,- eur do 50.000,- eur), pričom jej manžel sa k príčinám a výške svojich dlhov vyjadriť nechcel a žalovaná mala dôvodné podozrenie, že jej manžel „prepadol“ hráčskej vášni, pričom tento stav môže trvať zhruba 3 roky. Taktiež na pojednávaní vo veci rozvodu manželstva žalovaná potvrdila, že príčinou ich hádok boli financie, s čím súhlasil i manžel

Ing. Y. Q., že v manželstve boli finančné problémy, čo spôsobilo vzájomné odcudzenie. Vzhľadom k tomu, že žalovaná ako aj jej manžel Ing. Y. Q. boli spoločne konateľmi a spoločníkmi spoločnosti DiaSvet spol. s r.o., a to do 10.07.2015, pri potrebnej miere opatrnosti a náležitej starostlivosti by žalovaná mala vedomosť o záväzkoch ako aj o úmysle dlžníka ukrátiť veriteľa. Samotné tvrdenie žalovanej, že o dlhoch jej manžela a jeho úmysle ukrátiť veriteľa uzavretím dohody o vyporiadaní BSM nevedela, nakoľko jej manžel, ako dlžník neoznámil svoje dlhy, a nemohla sa o nich dozvedieť ani z účtovnej evidencie spoločnosti DiaSvet spol. s r.o., nie je postačujúce, nakoľko žalovaná z titulu svojej funkcie v uvedenej spoločnosti o jednotlivých úkonoch svojho manžela ako konateľa a spoločníka spoločnosti pri vynaložení bežnej opatrnosti mohla mať vedomosť. Podľa názoru súdu vo vzťahu k prejednávanej veci postačuje aj jej všeobecné tvrdenie uvádzané v konaní o rozvod manželstva, že mala vedomosť o existencii dlhov svojho manžela vo výške od 45.000,- eur do 50.000,- eur. Žalovaná ďalej tvrdila, že s odbornou starostlivosťou zisťovala realizované právne úkony bývalého manžela, pričom po zistení existujúcich záväzkov tieto v záujme zachovania dobrého mena a existencie spoločnosti DiaSvet spol. s r.o. vyplatila, ďalej poukázala na potvrdenie daňového úradu, ktorý vydal súhlas so zápisom zmien v obchodnom registri, pričom v prípade že by jej bývalý manžel mal daňové nedoplatky, k prevodu obchodného podielu by nemohlo dôjsť. Uvedené však svedčí len o tom, že bývalý manžel žalovanej nemal nedoplatky vo vzťahu k daňovému úradu, rovnako aj predložené potvrdenie Okresného súdu Ružomberok zo dňa 20.09.2016 (č.l.126 spisu), žiadané po uzavretí Dohody o vyporiadaní BSM potvrdzuje, že voči osobe Ing. Y. Q. nie sú vedené žiadne prebiehajúce a ani skončené exekučné konanie.

22. Na základe uvedeného súd má za to, že boli splnené všetky zákonom vyžadované náležitosti pre vyslovenie odporovateľnosti právneho úkonu, a to dohode o vyporiadaní BSM medzi žalovanou a jej bývalým manželom, z toho dôvodu súd žalobe v tejto časti vyhovel.

23. V ostatnej časti, pokiaľ žalobca žiadal, aby súd žalovanej uložil povinnosť strieť výkon rozhodnutia na svojom majetku, a to do sumy 26.906,94 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 26.906,94 eur od 01.07.2016 do zaplatenia spolu so sumou za priznanú náhradu trov konania, súd v tejto časti žalobu ako nedôvodnú zamietol, keď ide o výrok nadbytočný, nakoľko žalobcom požadované uloženie povinnosti vo vzťahu k žalovanej vyplýva priamo z podstaty odporovateľného právneho úkonu (§ 42b ods. 4 Občianskeho zákonníka), keď v prípade vyhovenia takejto žaloby má možnosť žalobca požadovať uspokojenie svojej pohľadávky z toho, čo odporovateľným právnym úkonom ušlo z dlžníkovho majetku. Zmyslom odporovacej žaloby je dosiahnuť rozhodnutie súdu, ktorým je určené, že voči veriteľovi je právne neúčinné dlžníkové konanie, čoho dôsledkom rozhodnutie súdu vydané voči dlžníkovi je aj exekučným titulom, ktorý môže uplatniť aj veriteľ, ktorý dosiahol neúčinnosť dlžníkom uskutočneným úkonom, voči ktorému úspešne odporoval.

24. O trovách konania súd rozhodol s poukazom na § 255 ods. 2 CSP tak, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo, keď strany mali vo veci úspech čiastočný.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať v lehote 15 dní od jeho doručenia odvolanie na Okresnom súde Ružomberok. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Žiline.

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku, sa v odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 Civilného sporového poriadku rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 Civilného sporového poriadku,

1) Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
  - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
  - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
  - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
  - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
  - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- 2) Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.
- 3) Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 Civilného sporového poriadku, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.